

2019-08-13

Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämnden

Diarienumr: SK-2019/00366

Remiss av KLIVA:s delbetänkande På väg - mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk

Förslag till beslut

Att anta föreslaget yttrande

Ärendebeskrivning

Umeå kommun är utsedd till remissinstans för promemorian "På väg- mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk" (U2019/02278/GV) som innehåller en rad förslag som sammantaget avses stärka nyanlända elevers möjligheter att tillägna sig en god utbildning.

Beslutsunderlag

Grunden i förslaget handlar om en sammanhållen utbildning som ska ge nyanlända som omfattas av lagen om ansvar för etableringsinsatser rätt till minst 23h undervisning /vecka varav 15h i utbildning i svenska för invandrare. Utredningen gör också bedömningen att andra individer i kommunerna kan ha motsvarande behov och därmed gynnas av en sammanhållen utbildning men föreslår ingen reglering i rätten till utbildning för dessa individer.

Det innehåller också förslag på prioritering av Skolverkets stöd för att höja kvaliteten i utbildningen för nyanlända så att stödet i högre grad riktas ska riktas mot nyanlända vuxna.

Man föreslår också en skyldighet för arbetsförmedlingen att lämna uppgifter till kommuner och en skyldighet för huvudmannen att upprätta en plan för utbildningen i liknande form som redan idag finns för Introduktionsprogrammen inom gymnasieskolan.

Utredningen gör också ett antal bedömningar:

- Den garanterade undervisningstiden i kurs A och B ska vara oförändrad
- Kurator och specialpedagog bör prioriteras när huvudmannen fattar beslut om resurser i sammanhållen utbildning. Kvalitet och

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2019/00366

omfattning av den studiehandledning som erbjuds elever och möjligheter att erbjuda studiehandledning via fjärrundervisning bör undersökas ytterligare.

- Behov av kompetensutveckling för lärare i vuxenutbildningen behöver kartläggas.
- Skolverket och SCB bör utveckla den nationella statistiken när det gäller vuxenutbildningen generellt men i synnerhet sfi så att den bättre beskriver verksamheten utifrån dess förutsättningar och möjliggör uppföljning och analys av hur utbildningarna och verksamheterna utvecklas och hur resurser används. Kommunerna bör få tydligare instruktioner om vad som ska rapporteras in.

Yttrande

Umeå kommun ser positivt på merparten av de förslag och de bedömningar som presenteras i utredningen.

En sammanhållen utbildning på 23 h/vecka, likaså en sammanhållen utbildningsplan är delar som kan höja kvalitén och effektivisera individens studier. Den individuella studieplanen bör också garantera individanpassningen i förhållande till utbildningsplanen. Att läsa olika ämnen utöver svenska hjälper individen närmare arbetsmarknaden och höjer möjligheten till egen försörjning. En ökad omvärldskunskap i kombination med studier i sfi underlättar lärandet och språket sätts i ett naturligt sammanhang. Undervisningen ska möta eleven utifrån elevens förutsättningar och detta gäller inte bara sfi utan även övriga kurser inom vuxenutbildningen. Studiehandledning på modersmål är ett exempel på möjlighet för att elever ska kunna tillgodogöra sig kunskaper utifrån sina förutsättningar. Fjärrundervisning/ är ett resurseffektivt arbetssätt som kan underlätta och effektivisera elevens studier.

Utredningen konstaterar att det är svårigheter med att räkna fram kostnader för förslaget, sid 139. I avsnitt 5.2.5 på sid 102 konstaterar utredningen att de inrapporterade kostnaderna "rymmer stora osäkerheter" och att "statistiken inte går att använda som tillförlitligt underlag", men landar ändå i en beräkningsmodell som grundar sig på snittkostnader av de uppgifter som kommunerna rapporterat in, tabell 7.1, s 138. Utredningen beskriver också att det inte är "helt tydligt i vilken omfattning den rättighetslagstiftande utbildningen på grundläggande nivå är finansierad via det generella statsbidraget" och hänvisar till budgetpropositionen för 2007. Umeå kommun anser att den beräkningsgrunden bör ses över för att säkerställa att de 43 000 platser som låg till grund för statsbidrag 2007 stämmer med de verkliga antalet platser som behövs i kommunerna idag.

Vi gör också en annan bedömning vad gäller kostnad för anpassningar dvs språkstöd undervisning, tolk, extra planeringstid och samarbete, nya

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2019/00366

arbetssätt m.m. Då gruppen elever med låg eller obefintlig skolbakgrund ökar ser vi inte att de medel som utredningen räknat fram kommer att täcka behoven hos elevgruppen

Umeå kommun vill också poängtera vikten av att Skolverket tar fram ett stödmaterial till huvudmännen kring hur en plan för utbildningen bör upprättas utöver de informationsinsatser som föreslås. Detta bör göras i god tid *innan* lagstiftningen träder i kraft i syfte att säkerställa nationell likvärdighet så långt det är möjligt.

Förslaget om en reglering av Arbetsförmedlingens skyldighet att lämna uppgifter till kommunen om vilka individer som anvisats till etableringsprogrammet är en grundförutsättning för att kommunen ska kunna sköta sina åtaganden.

Bilaga: Remiss

Beredningsansvarig

Åza Hortell
områdeschef

Beslutet ska skickas till

Se missiv till ärendet

Ann-Christine Gradin
utbildningsdirektör

Nicklas Wallmark
biträdande
utbildningsdirektör